

EDINEN IKPE ABASI
Ñwed Mbon Rome 1: 18-25, 28-32; 2: 1-16.
QYOHQ UKPEP-ÑKPQ381
Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Koro Abasi miteñeke owo enyin” (Ñwed Mbon Rome 2: 11).

Unana Ndudue Me Ndudue

Nte akananam qmobjo ufen ke ini munyleneke ndudue? Ndusuk ke ufok-ñwed, afo amabiat mbet emi afo mukofiqke ete ke odu, ndusuk ete ye eka fo esua enq fi ke ñkpq emi eyen eka fo añwan me eren akanamde. Ndusuk ini esinam mmq emi miduehe ekabare ebq ufen; edi ediwak ini, ke ini owo qbode ufen edi koro enye ama anam-idiqk. Nditq iren ye iban emi ema ekesim isua emi efiqkde eti ye idiok ikemeke ndidohq ete, “Ami nsifiqkke ini emi nnamde ndudue.”

Ñwed Abasi ekpep nnyin ete tqñq ke eritqñq ererimbot, owo ama qdloqñq ete ke imq imanam idiok-ñkpq. Ke ini Adam ye Eve ekediade mfri emi ekekande mmq ke iñwañ Eden, mmq ema efiqk ete ke mmimq ima idue, okposuk edi nte mmq ekedomode ndinq mfaña ke nsqñ-ibuot mmq. Eve ɔkqdohq, “Urukiköt akabiaña mi” (Genesis 3: 13). Adam ɔkqdohq, “Ñwan emi afo ɔkqñode ete odu ye ami, enye ɔkqñ mi mfri eto oro, ami nyuñ ndia. ”Edi nso ke Abasi ɔkqdohq? Enye ɔkqdohq ete; “kudia ke esit” (Genesis 2: 17).

Uyo Emi Otode Esit

Abasi esin ke idem kpukpru owo ñkpq emi ekotde uyo isqñ esit. Emi edi kiet ke otu mme usuñ emi Abasi adade etiñ ikqñ owo ete, emi enen, emi inenke. Edieke esinde “uyo” emi enye ɔsuhore, ndien nte mme owo esqñde esit mmq ye Abasi, Enye iwakke nditiñ aba. Edikokoi ññwana ye uduak Abasi enime uyo ke esit. Nnyin inyene ndikpeme eti-eti ndikpañ utqñ nnq uyo oro.

Nte owo enyene ndifiqk ibet duop mbemiso enye qfik ete ke inenke ndiyip inq, me inenke ndisu nsu, me inenke ndisua owo? Tqñq ke eritqñq ini, esit owo ekpep owo se inende ye se idiokde. Esit “abiaña” onyuñ “abiara fap” (Jeremiah 17: 9), edi idighe uyo esit, ibohqke enam enye ɔsqñ onyuñ enime oto ke edisin ndikpañ utqñ nnq uyo Abasi. Idem mmq emi mifiqkke Abasi ke mme idut eke eyomde usuñ enyene ekpri uyo emi obiomde mmq ikpe ke mmq enamde idiok-ñkpq. Baba owo kiet ikemeke ndida ke iso Abasi ke usen ikpe ndohq ete imq ikofiqkke eti ye idiok koro imq ikenyeneke Ñwed Abasi me koro imq ikosoboke ye baba asuan-etop Abasi. Ikq Abasi ekpep nnyin, “Mmq ekunyene ñkpq nditiñ nnyaña idem” (Ñwed Mbon Rome 1: 20). Esit mmq enyuñ etiene erinim-ibet oro edi ntense mmq, ekikere mmq enyuñ eneni ye kiet eken, edori mmq ikq midighe etebe mmq ikpe” (Ñwed Mbon Rome 2: 15).

Nsu-Nsu Ido Ukpono

Paul ama owuk enyin ese mme owo ke eyo esie onyuñ ɔdqho ete mmq ese ete mmimq idi mme qfik-ñkpq, edi ema ekabare edi mme ndisime. Enye ɔdqho ete ndusuk mmq etuak ibuot enyuñ enam ñkpq enq se ebotdebot ekan andibobot. Mmq ekuhore ubqñ Abasi emi odude uwem ke nsinsi, esin ke mbiet idem owo eke enyenede ndikpa”. Ndusuk nte Paul ewetde ibuot ñwed emi ekikere esie aka edem-edem okosim usen emi enye akadade ke obot Mars onyuñ okut mme owo ke nsu-nsu ido ukpono mmq. Enye etiñqñ mbon Athens ete mmq ekukere ebaña Abasi nte mbiet “gold, mme silver, mme itiat, eke edade usq ye ekikere owo esq,” (Utom Mme Apostle 17: 29).

Edi, afo ɔdqho ete, nnyin iduñ ke Nigeria, idut ntareniny, nnyin ituakke ibuot inq mme inuen, me unam, me ɔnyoni, me, mbiet-ñkpq. Nte ededi, enq ntq, koro ediwak owo mfin emi ituakke ibuot inq Abasi. Paul eketiñ abaña mme owo emi ekefiqkde Abasi edi inqho Enye ubqñ inyuñ ikomke Enye, ke ntre ndisime esit mmq akabare okim.

Abasi Ọkpọñ Mmọ

Nnyin ikot ke ufañ 24 ke Ñwed Mbon Rome 1, ite “Abasi … ayak ọnọ,” efiak ewet ke ufañ 26: “Abasi ada mmọ ayak ọnọ”, ndien ńko ke ufañ 28: “Abasi ada mmọ ayak ọnọ” Kpeme! Nte ema ekebem iso ewet ke mme ukpep-ńkpọ edem, idiołk-ńkpọ kiet ada ediwak efen edi. Akpa, mmọ ekekpoñ Abasi, ndien ke ukperedem Abasi ọkpọñ mmọ. Edieke afo okopde inemesit ke idiołk-ńkpọ onyuñ ọfíókde ete edi idiołk-ńkpọ, ndien afo aka iso ke idiołk-ńkpọ ke akpatre Abasi eyekpoñ fi. Enye ekeme ndiyak ndisime esit fo okim.

Mme Idiołk-Ńkpọ “Emi Edotde Mkpa”

Ke itoñode ye Ñwed Mbon Rome 1: 29, nnyin ikut anyan udim ndiołi-ńkpọ emi ndusuk etiede nte ikpo, ndusuk enyuñ etie nte ńkpri. Edi ye Abasi, ńkpri idiołk-ńkpọ iduhe. Ke otu emi odu mme ikpo ndidue, nte uwot-owo. Edi yak ise mme ńkpọ efen emi edude kpasuk ke otu emi … “Mme ọsɔñ-ibuot ye ete ye eka, … mme anana esit mbom. “Akpatre ufañ ke ibuot ñwed emi etiñ ọnọ nnyin ete mme andinam oruk ńkpọ emi edot Mkpa.” Mme mbet ke ndusuk idut nnyin eno owot owo ubiere ikpe mkpa, edi Abasi ebiere nsinsi mkpa ọnọ idem owo nsuk uyo, otut-utøñ ye anana esit mbom, ibohóke mmọ ekabare esit.

Eyefon ye nnyin ndikere mbaña “ńkpri” idiołk-ńkpọ emi ke ekpri ini. “Osuk owo uyo” edi enye emi etiñde idiołk abaña owo ke edem man abiat mme edu uwem esie. “Afo esin inua afo ke idiołk, edeme fo onyuñ obot nsu. Afo etie ọdøhø edian eyen-usø, etiñ ikø edem adian eyen-uka” (Psalm 50:19, 20). “Owo eke ọtøñode ntak emen ikø obuk, adianare mme ufan” (Mme Ñke 17:9). “Owo ńkeñ-inua adianare mme ufan” (Mme Ñke 16:28). Ekuyak ekut nnyin nte enyenede oruk idiołk-ńkpọ emi. “Owo eke awade uwa ekom eyekpoñ mi: ama onyuñ edi owo eke otimde ndinim ido nyewut enye erinyaña eke Abasi anyañade” (Psalm 50:23).

Ke Ukperedem Ini

Kiet ke otu mme idiołño emi owutde ke ukperedem ini emi nnyin idude uwem nte akpatre mme usen edi nsɔñ-ibuot ye ete ye eka (2 Ñwed Timothy 3:1, 2). Emi edi kiet ke otu mme ńkpọ emi ebatde ete “odot mkpa” emi ọwørøde mkpa ukpoñ.

Mfin emi mme owo ke ebiat ediwak ini etie ese mme ndedehe edinam ke ekebe ndise. Mkparawa iren ye iban emi ekpekotde Ñwed Abasi mmọ ebiat ini ekot “ndiołi ñwed” Ndusuk mmọ emi enamde ńkpọ emi edi mmọ emi ikø Abasi etiñde abaña ke ini ọdøhøde ete; “Ndien sia mmọ esinde ndinyene Abasi ke ifiołk mmọ, Abasi ada mmọ ayak ọnọ obukpo esit” (Ñwed Mbon Rome 1:28).

Ikø emi “obukpo” ọwørø “eyak ofuri-ofuri eno idiołk-ńkpọ”. Abasi ayak mmọ ọnọ. Owo kiet ama ọdøhø, “Afo edi se afo okotde”. Nso ke afo okot?

Usen Ikpe

Abasi iteñeke owo enyin. Usen kiet edinen Ebierikpe “eyebiere ọnọ owo kiet kiet nte ekemde ye mme utom esie”. Idiołk owo “okø iyaresit onim ọnọ idem … “ke usen ubierikpe. Edi nsinsi uwem odu, “ubøñ, ukpono, ye emem, edu eno kpukpru owo eke eyirede ke edinam eti ido”, Nso idi idorenyin fo “ke usen eke Abasi edibiere ndibe ńkpọ owo ke ubøk Jesus Christ”? “Edi edieke nnyin ikpođuñorede idem nnyin ise, Abasi ikpekpehe ikpe ye nnyin” (1 Ñwed Corinth 11:31). Edieke afo edide anam-idiołk, kudori enyin ete ndusuk emekeme ndinyene “eti utit” ke uwem fo. Afo enyene ndida Ikø Abasi nduñore uwem fo nnyuñ mfiòk ebiet emi afo edibiatde nsinsi ini fo.

Ini ọmuhø; Jesus ke edi usøp-usøp. Owo ekededi emi enyenede udøñ ndinam Heaven edi ebiet iduñ esie enyene ndiyom Abasi mfin ke ofuri esit. Abasi edi anam akpanikø, “inyuñ iyomke baba owo kiet

atak, edi oyom kpukpru owo etua mkpofiqek ekabare esit. Edi usen Qboñ edibuat nte inq, ke okoneyo” (2 Peter 3:9,10).

MME MBUME

1. Siak ke nsuhore-ñkaha, enyiñ mme idiqk-ñkpø duop emi ebatde nte “edot mkpa”.
2. Nso idi ntak emi owo minyenene se etiñde ndifaña idem emi Abasi edinyimede ete odot enye ndinam idiqk-ñkpø?
3. Nø uwut-ñkpø ndusuk mmø emi ekedomode ndinø mfaña ke idiqk-ñkpø mmø?
4. Tin se “idiqk-ñkpø” ọwɔrøde.
5. Nso ufak ke Abasi qnø ke abaña idiqk-ñkpø?
6. Nso ke efiqk nte “ekpri uyo esit”?
7. Nso idi ntak emi nnyin inyenede ndikpañ utøñ kpukpru ini nnø uyo oro?
8. Nso ufen ebet mmø emi enamde idiqk?
9. Nso idi utip edinen owo? Nte eyekpe owo ndinyene edinen ido?